

Pr. 184/28.04.16
CJ, CPS, CDO
Sj

CANCELARIA DE STAT A REPUBLICII MOLDOVA

Nr. 31-11-04-484

Chișinău

«5» iulie 2016

**Biroul Permanent
al Parlamentului
Republicii Moldova**

Se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative (inițiativa legislativă nr.184 din 28 aprilie 2016), aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 823 din 4 iulie 2016.

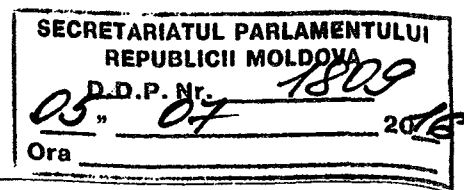
Anexă: Hotărîrea Guvernului în limbile română și rusă – 1 ex.;

Avizul în limba română – 1 ex.

Secretar general al Guvernului

TUDOR COPACI

Ex.V.Bogdan, tel.250447

Casa Guvernului,
MD-2033, Chișinău,
Republica Moldova

Telefon:
+ 373-22-250104

Fax:
+ 373-22-242696

GUVERNUL REPUBLICII MOLDOVA

HOTĂRÎRE nr. 823
din 4 iulie 2016
Chișinău

**Cu privire la aprobarea Avizului la proiectul de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative**

Guvernul HOTĂRĂȘTE:

Se aprobă și se prezintă Parlamentului Avizul la proiectul de lege pentru
modificarea și completarea unor acte legislative.

Prim-ministru

Contrasemnează:

Ministrul muncii, protecției
sociale și familiei

Ministrul afacerilor interne

Ministrul culturii

Ministrul Justiției

PAVEL FILIP

Stela Grigoraș

Alexandru Jizdan

Monica Babuc

Vladimir Cebotari

ПРАВИТЕЛЬСТВО РЕСПУБЛИКИ МОЛДОВА

ПОСТАНОВЛЕНИЕ № 823

от 4 июля 2016 г.
Кишинэу

**Об утверждении Заключения по проекту закона
о внесении изменений и дополнений в некоторые
законодательные акты**

Правительство ПОСТАНОВЛЯЕТ:

Утвердить и представить Парламенту Заключение по проекту закона
о внесении изменений и дополнений в некоторые законодательные акты.

Премьер-министр

Контрасигнует:

Министр труда, социальной
защиты и семьи

Министр внутренних дел

Министр культуры

Министр юстиции

ПАВЕЛ ФИЛИП

Стела Григораш

Александру Жиздан

Моника Бабук

Владимир Чеботарь

Aprobat
prin Hotărîrea Guvernului nr. 823
din 4 iulie 2016

AVIZ
la proiectul de lege pentru modificarea
și completarea unor acte legislative

Guvernul a examinat proiectul de lege pentru modificarea și completarea unor acte legislative, înaintat cu titlu de inițiativă legislativă (nr. 184 din 28 aprilie 2016) de către un grup de deputați în Parlament, și relevă următoarele.

Convenția pentru apărarea drepturilor omului și libertăților fundamentale, (în continuare – CEDO), definește discriminarea (art. 14) ca fiind: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenența la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.” Ulterior, Protocolul adițional nr. 12 a extins definiția discriminării și asupra altor drepturi: „Exercitarea oricărui drept prevăzut de lege trebuie să fie asigurată fără nici o discriminare bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau oricare altă situație.”

De asemenea, o protecție împotriva discriminării poate fi identificată în următoarele acte internaționale: Convenția privind eliminarea tuturor formelor de discriminare față de femei și Platforma de acțiune de la Beijing, care subliniază că toate femeile au dreptul să controleze și să decidă liber și responsabil cu privire la aspectele legate de sexualitatea lor, fără constrângeri, stigmatizare și violență; Declarația comună a ONU și a Comitetului pentru Drepturile Omului privind orientarea sexuală, identitatea de gen și drepturile omului, decembrie 2006; Declarația Adunării Generale a ONU privind drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen, 2008; Declarația comună a ONU și a Comitetului pentru Drepturile Omului „Eradicarea actelor de violență și a violărilor aferente ale drepturilor omului legate de orientarea sexuală și identitatea de gen”, martie 2011; Rezoluția din 28 septembrie 2011 referitoare la drepturile omului, orientarea sexuală și identitatea de gen a Organizației Națiunilor Unite; Rezoluția din 5 iulie 2012 referitoare la violențele împotriva femeilor lesbiene și drepturile persoanelor lesbiene, homosexuale, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI) din Africa; Recomandarea Comitetului de Miniștri al Consiliului Europei privind măsurile pentru combaterea discriminării în baza orientării sexuale sau identitate de gen, din 31 martie 2010; Standardele Consiliului Europei „Combaterea discriminării pe motive de orientare sexuală și identitate de gen”, 2011; Orientări pentru promovarea și protejarea respectării tuturor drepturilor omului pentru persoanele lesbiene, gay, bisexuale, transgen și intersexuale (LGBTI), adoptate de Consiliul Uniunii Europene la Bruxelles, pe 24 iunie 2013.

CEDO a afirmat în mod expres că „orientarea sexuală” este inclusă la „alte” criterii protejate prin art. 14 într-o serie de cazuri.

Criteriul „orientare sexuală” nu este prevăzut expres în art. 1 al Legii nr.121 din 25 mai 2012 cu privire la asigurarea egalității, dar rezultă din art. 7 al legii menționate. Deși criteriul orientării sexuale este prevăzut în mod expres doar în contextul relațiilor de muncă, prin aplicarea directă a CEDO și a sintagmei „orice alt criteriu similar”, discriminarea în baza orientării sexuale este interzisă în orice domeniu în Republica Moldova.

În ceea ce privește diferența de tratament fondată pe orientarea sexuală, Curtea Europeană pentru Drepturile Omului (CtEDO) apreciază că aceasta trebuie justificată de rațiuni extrem de serioase pentru a nu atrage o violare a art. 14.

Un număr de cereri care se află pe rol în fața Curții se referă la incriminarea „propagandei homosexualității” și ar putea conduce la încălcarea libertății de exprimare.

În jurisprudența CtEDO, cazuri de discriminare în baza orientării sexuale putem găsi într-o serie de cauze (*Dudgeon contra Regatului Unit*, Hotărîrea CEDO din 22 octombrie 1991; cauza *Norris contra Irlandei*, Hotărîrea CEDO din 26 octombrie 1988; cauza *Modinos c. Ciprului*, Hotărîrea CEDO din 22 aprilie 1993; cauza *Laskey Jaggard și Brown contra Regatului Unit*, Hotărîrea CEDO din 19 februarie 1997; cauza *Rees contra Regatului Unit*, Hotărîrea CEDO din 17 octombrie 1986; cauza *Cossey contra Regatului Unit*, Hotărîrea CEDO din 27 septembrie 1990; cauza *B contra Franței*, Hotărîrea CEDO din 25 martie 1992; cauza *X,Y și Z contra Regatului Unit*, Hotărîrea CEDO din 22 aprilie 1997).

Concomitent, menționăm ca fiind relevante și cauza *E.B. contra Franței*, Hotărîrea CEDO din 22 ianuarie 2008; Decizia din 30 martie 2009 a Comitetului European pentru Drepturi Civile pe cauza Centrului Internațional pentru Protecția Legală a Drepturilor Omului (INTERIGHTS) contra Croației.

Trebuie observat că CEDO oferă protecție și pentru intervenția Guvernului referitoare la orientarea sexuală în sine în temeiul articolului 8 din CEDO privitor la dreptul la viață privată. Astfel, chiar dacă a existat un tratament discriminatoriu pe baza acestui criteriu, se poate invoca pur și simplu încălcarea articolului 8, fără a fi nevoie să se argumenteze existența tratamentului discriminatoriu, exemplu: cauza *Dudgeon/Regatul Unit (7525/76)*, 22 octombrie 1981.

CEDO a insistat în mod deosebit să asigure protecția persoanelor în cazul în care intervențiile statului privesc chestiuni considerate a atinge elementele fundamentale ale demnității personale, precum viața sexuală sau viața de familie. Cauza *Karner vs Austria (40016/98)*, 24 iulie 2003 ilustrează faptul că intervențiile în viața privată a cuiva, atunci când aceasta se referă la sexualitate, sînt dificil de justificat .

În baza celor enunțate, considerăm inacceptabile amendamentele propuse la art. I și II, deoarece instituirea răspunderii pentru fapta de propagare a

relațiilor homosexuale printre minori ar putea servi drept temei pentru sesizarea Curții Europene.

Subsidiar:

La **art. I pct. 1**, cu referire la art. 88¹, remarcăm că noțiunea de „mijloace de informare în masă” cuprinde și Internetul. De asemenea, în scopul evitării unui dublaj, sintagma „înregistrărilor audio” se va exclude, dat fiind faptul că sînt menționate deja înregistrările audio-video.

Cuantumul mărimii amenzii aplicate persoanei fizice, nu corespunde art. 34 alin. (2) din Codul contravențional al Republicii Moldova nr. 218-XVI din 24 octombrie 2008, care prevede că amenda se aplică persoanelor fizice de la una la 150 de unități convenționale.

Concomitent, menționăm că articolul 6 din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr.260-XVI din 27 iulie 2006 stipulează expres la alin. (2):

„Este interzisă difuzarea de programe care pot afecta grav dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor, în special programele care conțin pornografie, violență exagerată sau limbaj licențios”.

La **pct. 2** nu considerăm judicioasă atribuirea competenței de examinare a contravenției prevăzute la art.88¹ din Codul contravențional Ministerului Afacerilor Interne. Ținînd cont de faptul că, contravenția prevăzută la art. 88 din Codul contravențional „Aducerea minorului la starea de ebrietate produsă de alcool sau de alte substanțe” se examinează, conform art. 396 din Codul contravențional, de către procuror, examinarea contravenției prevăzute la art. 88¹ urmează a fi atribuită, de asemenea, în competența acestuia.

Articolul III se va exclude, dat fiind faptul că, în temeiul art. 76 din Constituția Republicii Moldova, legea se publică în Monitorul Oficial al Republicii Moldova și intră în vigoare la data publicării sau la data prevăzută în textul ei. Totodată, nepublicarea legii atrage inexistența ei. La fel, art. 1 alin. (5) al Legii nr. 173-XIII din 6 iulie 1994 privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale prevede că actele oficiale intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial sau la data indicată în text. În text se indică doar data intrării în vigoare, care este ulterioară datei publicării.

Curtea Constituțională a statuat în Hotărîrea nr. 32 din 29 octombrie 1998 că legea are putere juridică și este aplicabilă de la data publicării ei în Monitorul Oficial al Republicii Moldova sau de la data indicată în textul legii, dar care nu poate precede data publicării acesteia.

Din titlul hotărîrii se va exclude sintagma „modificarea și”, dat fiind faptul că se propun doar completări ale actelor legislative, nu și modificări.